

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is,

Kolozsvár, 1904.

Ügyvédek mozgalmá.

Kolozsvár, június 10.

Ebben az ügyben vettük az alábbi, mindenesetre figyelmet érdemlő cikket:

A mint már jelentettük a kolozsvári ügyvédi kamara holnap (Vasárnap) rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgyát a felállítandó országos ügyvédi gyám- és nyugdíj intézetre vonatkozó törvényjavaslat megvitatása képezi.

A magyarországi ügyvédek újabb törekvése egy törvényjavaslatot produkált és ezt a törvényjavaslatot akarná az ügyvédekkel is, az országgal is elfogadtatni és törvényerőre emelni.

Ez a javaslat az országos Ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet felállítását célozza; holnap tárgyalja a kolozsvári ügyvédi kamara ezt a neki megküldött törvényjavaslatot, mely a nyilvánosság előtt nem suhanhat el észrevétel nélkül minden kritika nélkül.

Minden művelt ország társadalmi szervezetének gerincoszlopát képezi a nemzeti ügyvédség, általában a joggal foglalkozók táborára, de különösen pedig az ügyvédi állás- és hivatásban rejlő és függetlenség. Minden fizikumnál az egész szervi működés erőteljes intenzitása avagy hanyatlása és megsemmisítése a gerincoszlopzat jó, vagy rossz sorsával áll egyenes kapcsolatban: éppen ilyen befolyással van az ügyvédség sorsa egy művelt országhoz magára az ország sorsára. Az ügyvédek általános mozgalmát figyelemmel kísérni ez okból nem fölösleges cselekedet, különösen most Magyarországon hol — határozottan lehet állítani — a társadalomban sincs semmiféle székta, semmiféle társulat avagy testület, melyen az egészség és betegség ellentéte oly nagy volna mint éppen az ügyvédi karban.

A műhelyben díkicsével, kalapácsoskal dolgoznak; a hivatalban tentával, pennával; az ügyvédi irodában pedig — agyvelővel. Vannak pályák, hol maga az állás, maga a diploma biztosítja a jövedelmet nagyon kicsi munkával még kevesebb felelősséggel hozzáadásával, a hol a diploma után reprezentációból megélhetünk; ámde az ügyvédségnél az állás vagy diploma semmi jövedelmet se hoz; az aránylag, sőt feltétlenül leghosszabb idő alatt nagy küzdelemmel és sok költséggel megszerzett fényes ügyvédi diploma és a legfüggetlenebb ügyvédi állás egy fillért se jövedelmez.

TÁRCA.

A fogadás.

Irtá: Csehov Antal.

I.

Hideg szeptemberi éjszaka volt. Az öreg bankár fel- s alá járkált szobájában s arra gondolt, hogy tizenöt évvel ezelőtt érdekes társaság gyűlt össze nála. Csupa okos ember, a kik érdekes dolgokról beszélgettek. Szóba került a halálbüntetés is. A társaság nagy része a halálbüntetés ellen szült. Sokan amellett voltak, hogy a halálbüntetést életfogytig rabságra kellene átválttatni.

— En ellenkező véleményen vagyok — mondta a háziúr. Sem az egyiket, sem a másikat nem próbáltam, de a halálbüntetést sokkal erkölcsösebbnek, humánusabbnak tartom. A kivégzés rögtön öl, ám lassan a fogság.

— Mind a kettő erkölcsstelen, — vélekedett egyik vendég — mert mindkettő ugyanazt a célt szolgálja, az élet megsemmisítését. Az állam nem isten s nincs joga elrabolni valakit az élettől, a mit nem adhat vissza.

Egy fiatal ügyvéd véleménye ez volt: — Mind a két büntetés embertelen, de ha a halál és az örökös rabság között kellene választanom, habozás nélkül az utóbbit választanám. Akármilyen nyomorultan is él az ember, de él!

Heves vitaközlés fejlődött ki. A bankár szenvedélyesen érvelt véleménye mellett, öklével az asztal verle s dühösen kiáltott az ügyvédre:

— Engem meg nem győz véleménye helyességéről s két millióba merek fogadni, hogy öt évig sem tartana ki a fogságban.

— Ha ez az ön komoly meggyőződése. — válaszolt az ügyvéd — fogadok

Az oklevél arravaló, hogy ennek birtokában, az ügyvéd-ember megkezdheti a legnagyobb felelősséggel, a legnagyobb tapintattal és mindenek fölött a legnagyobb bizonytalansággal járó ügyvédi pályát, a mely pálya aztán, dacára a küzdelemnek, vagy ad kenyeret a pályázónak, vagy nem. Itt még munka és felelősség mellett is megéhezhetik az ember, ha nincs a pályához kellő hivatása és nincs eljárásban kellő tapintata.

Az ügyvédi diploma fényessége, az ügyvédi állás függetlensége csalogatja a pályaválasztó fiatalokat és ez okból sokan hivatás nélkül lépnek e pályára; ha pedig nem áll arányban vagyis hivatás, akarat és tehetség, hasonlítunk azokhoz a fülcsigotorkálókhoz, a kiknek az egyik lábuk rövidebb, mint a másik.

Az ügyvédi karban nagy az egzség és betegség ellentéte; aránylag sok a szegény ember, nem ok nélkül foglalkozik az ügyvédség az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet felállításának kérdésével.

Azonban az az intézet, a mint tervezve van, túl lő a célon. Az óra éppen olyan hibás, ha siet; mintha késik: egyaránt nem mutatja a pontos időt.

Van az ügyvédi állás, hivatás és intellektualitás természetében olyan erő és vonás, mely apriori kizárja elméletileg, hogy az ügyvéd segélyt fogadjon el. Az ügyvédek e tekintetben már nevéből kiált az ellentmondás: védeni azt, ki maga is védő!

Szó se lehet az ügyvédség rendszeres segélyezéséről se gyámoltatás se nyugdíjazás alakjában. Kizárja világosan ezt egy az elméleti felfogás mint a gyakorlati tapasztalat. Ügyvédnél a segélyezés csak kivételes lehet. A kérdéses törvényjavaslat mégis rendszeres és általánossá teszi a segélyezést. Többet akar, mint a mire szükség van, itt a hibája.

Az ügyvédi karban tapasztalható bajokat nem avval orvosoljuk, a tapasztalt ellentéteket nem avval simítjuk el, ha a gazdag ügyvédeknek is segélyt és nyugdíjat biztosítunk, evvel az ellentéteket még fokozni fogjuk; de különben is a vagyonszámba ügyvédek segélyt el sem fogadnak és e célból magukat szívesen meg nem adóztatják és éppen nincs is e célból semmi szükség a megadóztatásra. E téren teljesen fölösleges a törvényjavaslat.

Vannak — igaz — az ügyvédi karban olyan tagjai is, kik szegények, kikre ráférne a segélyezés; ámde itt meg azt ta-

pasztaljuk, hogy az illetők a diploma fényességétől elvakítva minden hivatás nélkül léptek e pályára, a kik az ügyvédi állással járó függetlenséget ártalmas módon használták fel, a kik a „szabad” és „nem szabad” legalis és morális határvonalait szándékosan összezavarják önértékből, szorultságból, a kiket a teljes autonómiával bíró ügyvédi kamara kiellené hogy tisztson testületből és a kik más pályán, melyhez hivatásuk van, csakugyan meg is élnek tisztességesen: ezekért az érdemeikért nem segély kell, hanem ezeket kiválasztani kell; ezekért is kár volt törvényjavaslatot készíteni és fölösleges munka a javaslatot törvényerőre emelni.

Van az ügyvédi karban azonban olyan elementum is, a mely sem a vagyonosok, sem az érdemtelenekek osztályához nem tartozik. Vannak önhibájukon kívül munkaképtelenné vált, vagyontalan kartársaink, vannak esetleg hibás kartársainknak vagyontalan hátramaradt, ártatlanul szenvedő özvegyei és árvái. Ezekért kell nekünk ügyvédi segélyt gyűjteni. Az ügyvédség általános segélyezésének még az eszméje is visszataszító, a karra néve megalázó; a segélyezés elfogadását és élvezetét általánosan mindenkre kötelezővé tenni céltalan és igazságtalan; ámde kivételesen a rászorultakat és érdemesekeket segélyezni: mindenkünknek kötelessége.

Az az alaphibája a törvényjavaslatnak, hogy a segély élvezetét is általánossá teszi épen mint a segélyezés kötelezettségét, holott ez a mint lehetséges és igazságos a hivatali osztályokban, éppen olyan lehetetlen és igazságtalan eljárás volna vagy lenne az ügyvédi karban.

Alapeszméjére, irányzatára nézve — ha valódi sikert akar — az a törvényjavaslat csak úgy válhatik törvénné, ha általánossá teszi az ügyvédi karban a segélyezés kötelezettségét, de másfelől kivételes rendszabályokhoz köti a segélyezés élvezetét. Ezek a rendszabályok pedig csakis az igazolt szegénység és az érdemtelenség kezébe adjanak kenyeret.

Erre a kenyérre nagy szükség van és ezt a kenyeret el nem fogadhatja az ügyvédség saját reputációjának és büszkeségének megalázása nélkül egyik társadalmi osztálytól sem; el nem fogadhatja saját függetlenségének feláldozása nélkül az államtól sem: ezt a kenyeret maga az ügyvédség kell hogy adja a saját szegényei kezébe, ez pedig csak úgy lehetséges, ha egyetől a

segélyezés kötelezettségét tesszük általánossá, a segélyélvezetét pedig kivételes esetre tartogatjuk fent.

Bölni László,
ügyvéd.

A mi a cikknek általában véve az ügyvédi hivatásra, ennek jelentőségére s az ügyvédi kar állapotára vonatkozó fejtegetéseit illeti, azokat mi is magunkévá tesszük; de már az ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetre vonatkozó álláspontját nem osztjuk.

Véleményünk szerint ugyanis az ügyvédek mozgalmá nem az állandó vagy időleges segélyezés szabályozására s megszerzésére irányul, hanem a nyugdíj alap megteremtésére s ez által közvetve azon fontos közgazdasági társadalmi és kulturális feladat megoldására, hogy az ügyvédi kar — hazánk történelmében ez a fontos szerepet vitt s ma is az államfenntartó középosztály gerincét képező elem — mivel a jelen gazdasági viszonyok között alig jöhet azon helyzetbe, hogy munkaképtelensége esetére magáról, elhalálozása utáni időre pedig családtagjainak megélhetéséről tekegyüttessel gondoskodhassék, ez uton, saját és kartársai erejéből biztosítsa a maga és övéi jövőndő sorsát.

Az állam a maga tisztviselőinek áldozatok árán is biztosítja jövőndő életét, a megyék, városok sőt nagyobb vállalatok is nyugdíjalapokat szerveztek, sőt a magántisztviselők is szövetségesül megoldották már a nyugdíj kérdését. Miért, hogy éppen az ügyvédi kar tagjait fejegeesse a holnap íjesztő réme, hogy mi lesz vele, mi lesz övéivel, ha kihull kezeiből a mindennapi kenyeret megszerző toll? Nem kérnek az államtól semmit, pedig ma már divat mindent aa államtól várni; a társadalomra sem számíthatnak, hisz általában véve a kormány maga járt elől jó példával, hogy népszerűtlenné tegye ezt az intézményt, de mindent a maguk erején akarnak elérni.

Nos tehát ebben az egyben össze kell tartaniok, egyekké kell legyenek.

és a szegény elől, ha elpusztítom ezt az embert.

Éjjel három óra volt. A házban mindenki aludt, óvatosan kussurant, magához vette a házikó kulcsát, mely tizenöt év óta nem volt kezében. Künn hideg szeles idő volt s szakadt az eső. A szél alatt szinte megörnyedtek a fák. A házikó előtt megállt s hirta az őrt, de hangjára senki sem felelt. Az őt valószínűleg védett helyre húzódtok a vihar elől.

— Ha végrehajtom is a gyilkosságot, senki sem fog engem gyanusítani.

Bélepített a kis előszobába s világosságot gyújtott. A pecsét, melylyel a belső szoba ajtaja le volt zárva, sötétlen maradt. A világosság fényénél észrevette, hogy benn a szobában egy kis méces pislog. A fogoly az asztal mellett ül, háttal az ablak felé. Körülötte könyvek, iratok hevertek szanaszét.

A fogoly meg se moccant, a tizenöt év megtanította a nagy nyugalomra. A bankár halkán kopogtatott, a fogoly alig észrevehetőleg megmozdult. A bankár óvatosan levette a pecsétet s megfordította a zárban a kulcsot. Csikorogva nyílt ki az ajtó, a bankár azt várta, hogy a fogoly hangos kiáltással fog felugrani, de az meg se mozdult. Bélepített.

Az asztalnál ült a fogoly, a kinek alig volt már emberi formája. Mintha börről bevont csontvázat ültettek volna az asztal mellé, a melynek fejét bizonyos sürű haj fűtte. Arcszíne viaszszárga volt, karjai félelmetes hosszúaknak tűntek fel. Az asztalra hajolva aludt s mellette teleirt papírszeletek hevertek.

— Szegény, sajnálatraéltó ember — szánakozott a bankár — nyugodtan alszik s bizonyára a millióimról álmodik. Alig él benne a lélek s egy gyenge szorítás elég volna, hogy elpusztítsa s még az erőszak jeleit sem lehetne megállapítani. — Meg kell azonban tudnom, vajjon mit ír.

Olvasni kezdte a papírszeletet: Tizenöt évem át tanulmányoztam az

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyílttér megállapodás szerint.

Szombat, június 11.

Véleményünk szerint az ügyvédi önértéket nem csorbíthatja az, hogy ezentul nyugdíj igénye lesz, ellenkezőleg mi úgy véljük az lenne lealázó, ha az összes kartársak adománycsúszól egyesek részesülnek csupán. Hiszen akkor ez a részesülés, mint szegényfalat a könyradomány jellegével bírna.

Ne feledjük tehát, hogy a mig az ügyvédek akarnak az vállvetett erővel, ellenszolgáltatások mellett, s a kölcsönös biztosítás elvei szerint való nyugdíj alap tervezése, és nem segélyezés. Ezen az uton pedig mi rokonszenvvel kísérjük a magyar ügyvédek humánus munkálkodását.

Sz.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, június 10.

A képviselőház tegnap délelőtti csekély érdeklődés mellett ülést tartott. Perczel Dezső elnök háromnegy tizenegy órakor nyitja meg az ülést és csak hosszas, keserves csevegés után birt néhány szál honatyát összeharangozni.

Az ülés megnyitása után Perczel Dezső Lónya Sándort végleg igazolt képviselőnek jelenti ki. Bemutatja a beérkezett irományokat, bejelenti: Dörr Soma lemondott bíráló bizottsági tagságáról. Javasolja, hogy regnikorális bizottságnak megítresedett tagsági helyeket hétfőn töltsék be. A Ház ehhez hozzájárult.

Ezután Leszkay Gyula, Popovics Vazul István összerférhetlenségi tagsági esküjüket letették.

Rónay Ernő elmadó ismerteti a dunai halászat tárgyában Romániával kötött egyezményről szóló törvényjavaslatot.

A Ház vita nélkül általánossággal és részleteiben elfogadta.

Nyegre László ismerteti a Sándor községek közigazgatási áthelyezése tárgyában beadott törvényjavaslatot.

Buzáth Ferenc kérdi, kívánja-e mindkét község az átkébelezést?

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy igenis úgy Szabadka, mint Sándor községek kívánták az áthelyezést. A község lakossága nyer ezzel az áthelyezéssel, mert nagyon messze van a község minden gécponttól, kijelenti, hogy az áthelyezésből egyike sem háramlik joghátrány. Ezután általánossággal elfogadták.

A részletek II-ik szakaszánál:

Nyegre László előadók módosítást nyújt be a törvényjavaslat joghatálya, 903 helyett 906-ra tételessék.

emberi életet. Sem a külvilággal, sem az emberekkel nem érintkeztem, de könyvekből bódító bort ittam, éneket énekeltem, ütem a szarvast és vadkant s szerettem az asszonyokat. Mint lenge felhők vettek körül éjszaka ezek a gyönyörű női alakok, a melyeket versekben dicsőítenek meg poeták.

Ezekben a könyvekben eljutottam a Montblanc csucsáig, a hol köszöntöttem a felkelő napot, a mely megaranoyozta este a hegyormokat. Láttam a haragos felhőket s a cikázó villámokat.

Sétáltam a zöld mezőkön, gyönyörködtem a tenger végtelenségében, a városok élveztéből is kivettem a részem. Véglen mélységekig szálltam alá könyveitekben, csodákat vittem véghez, gyilkoltam, városokat gyújtottam fel, új hitet terjesztettem s birodalmakat hódítottam meg. A ti könyveitek megtanítottak a bölcseségre. A mit évezredek igyekezete alatt sem ért el az emberi elme, én azt tizenöt év alatt megértem. Most megvetem könyveiteket, mert mindezeknél is többet tudok. Minden csalo huj ábránd! Bármily hatalmasak is vagytok, a halál kérihetetlenül söpör el benneteket, mint kis egereket.

Oktalanul, dörén cselekszettek s hamis uton jártok. Én nem akarok veletek községekben élni. Hogy megmutassam, mennyire értéktelen az, a mihez ti annyira kapaszkodtok, lemondok arról a két millióról, melytől egykor a boldogságom vártam s a melynek semmi értékét nem tulajdonítottam többé. Hogy jogomat elvesztsem, két órával a határidő előtt elmenekülök börtönömből. ...

A bankár meghatottan állott meg, letette az írást, megcsókolta az aggestyánt és sirva távozott.

Ágyba fektűt s keserű zokogásban tört ki. Másnap reműlt arccal tudatta az őt a bankárral, hogy a rab megszökött. A bankár fogta az írást elzárta a pénzeszekrényébe.

